

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Mezinárodní obchodní arbitráž

Mezinárodní obchodní arbitráž je forma řešení majetkových sporů v mezinárodním obchodním styku, při níž je rozhodnutí sporu svěřeno (na základě projevené vůle sporných stran) nezávislé, nestranné a nestátní instituci - rozhodcům. Rozhodci mohou plnit svou funkci buďto jako soukromé osoby (viz rozhodčí řízení ad hoc) nebo jako členové stálého rozhodčího soudu.

Mezinárodní obchodní arbitráž je forma řešení majetkových sporů v mezinárodním obchodním styku, při níž je rozhodnutí sporu svěřeno (na základě projevené vůle sporných stran) nezávislé, nestranné a nestátní instituci - rozhodcům. Rozhodci mohou plnit svou funkci buďto jako soukromé osoby (viz rozhodčí řízení ad hoc) nebo jako členové stálého rozhodčího soudu. Nástrojem mezinárodní obchodní arbitráže je rozhodčí řízení, které stojí jako alternativa proti řízení před soudy (rozuměj soudy "národními", tedy nikoli rozhodčími soudy). Dřívější tuzemská úprava omezovala možnost řešit v rozhodčím řízení pouze obchodní spory s mezinárodním prvkem. Nový zákon o rozhodčím řízení (č. [216/1994](#) Sb.) tuto možnost rozšířil také na neobchodní spory, a to i mezi tuzemskými subjekty. Přednosti rozhodčího řízení před řízením u soudu plynou z účelu mezinárodní obchodní arbitráže, která má rozhodování takových sporů ulehčit a zejména urychlit. Hlavními výhodami rozhodčího řízení proto jsou jeho: 1) jednoinstančnost, 2) neformálnost, 3) rychlost, 4) možnost volby rozhodce, 5) finanční hospodárnost, 6) možnost vykonat rozhodčí nález na území cizího státu. Rozhodci (ani stálé rozhodčí soudy) nejsou státní institucí a proto jejich pravomoce vycházejí výlučně jen ze zákona o rozhodčím řízení, mezinárodních smluv, z platné rozhodčí smlouvy a písemných projevů sporných stran. Rozhodčí řízení je zakončeno vydáním rozhodčího nálezu nebo uzavřením smíru (který může mít rovněž podobu rozhodčího nálezu). Rozhodčí nález, který je ve své podstatě rozhodnutím sporu ve věci samé, nabývá doručením (pokud proti němu není odvolání, resp. pokud není přezkoumatelný) účinku pravomocného soudního rozsudku a je soudně vykonatelný. Uznání a výkon rozhodčího nálezu na území cizího státu je zaručen mezinárodními úmluvami.